

Protokół

14. posiedzenia, 4. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego
z dnia 15. marca 1899 roku.

Początek o godzinie 10. minut 39 przed południem.	1435, 1436, 1437, 1438, 1439, 1440, 1441, 1442, 1443, 1444, 1445, 1446, 1447, 1448,
Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.	1449, 1450, 1451, 1452, 1453, 1454, 1455, 1456, 1457, 1458, 1459, 1460, 1461, 1462, 1463, 1464, 1465, 1466, 1467, 1468, 1469,
Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.	1470, 1471, 1472, 1473, 1474, 1475, 1476, 1477, 1478, 1479, 1480, 1481, 1482, 1483, 1484, 1485, 1486, 1487, 1488, 1489, 1490,
Obecnych posłów 129.	1491, 1492, 1493, 1494, 1495, 1496, 1497, 1498, 1499, 1500, 1501, 1502, 1503, 1504,
Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.	1505, 1506, 1507, 1508, 1509, 1510, 1511, 1512, 1513, 1514, 1515, 1516, 1517, 1518,
Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.	1519, 1520, 1521, 1522, 1523, 1524, 1525, 1526, 1527, 1528, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1536, 1537, 1538, 1539,
Marszałek oznajmia, iż protokół dwunastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół trzynastego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzenia.	1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545, 1546, 1547, 1548, 1549, 1550, 1551, 1552, 1553, 1555, 1556, 1557, 1558, 1559, 1560, 1561, 1562, 1563, 1564, 1565, 1566, 1567, 1568, 1569, 1570, 1571, 1572, 1573, 1574, 1575, 1576, 1577, 1578, 1579, 1580,
Marszałek oznajmia iż udzielił urlopu p. Witoldowi Niezabitowskiemu na 6 dni.	1581, 1582, 1583, 1584, 1585, 1586, 1587, 1588, 1589, 1590, 1591, 1592, 1593, 1594, 1595, 1596, 1597, 1598, 1599.
Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 15. marca 1899 roku, które przekazano następującym komisjom.	Komisji gospodarstwa krajowego Ls. 1600, 1602, 1604, 1613.
Komisji administracyjnej Ls. 1419, 1420, 1421, 1422, 1423, 1424, 1425 1426,	Komisji szkolnej Ls. 1601, 1606, 1607, 1612, 1617.

Komisji drogowej Ls. 1603, 1609,

Komisji petycyjnej Ls. 1605.

Komisji podatkowej Ls. 1608, 1615.

Komisji kredytu włościańskiego Ls. 1610.

Komisji przemysłowej Ls. 1620.

Komisji kolejowej Ls. 1625.

Wydziałowi krajowemu Ls 1611, 1614, 1616, 1618, 1619, 1621, 1622.

Przemawia pod względem formalnym p. Kazimierz Badeni i wnosi imieniem komisji budżetowej, ażeby wszystkie petycje odnoszące się do budżetu, były od dnia dzisiejszego odsyłane nie do komisji budżetowej, ale do Wydziału krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Okuniewskiego w sprawie budowy drogi z Worochny do Żabiego.

Marszałek udziela głosu p. Okuniewskiemu dla uzasadnienia wniosku.

P. Okuniewski nieobecny.

Marszałek oznajmia, iż z powodu nieobecności p. Okuniewskiego przystępuje do następnego punktu porządku dziennego a mianowicie:

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Chrzanowie koncesji do pobierania opłat mylniczych od przewozu przez rzekę Wisłę pod Podjarkami.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Chrzanowie koncesji do pobierania opłat mylni-

czych od przewozu przez rzekę Wisłę pod Podjarkami.

Art. I.

Radzie powiatowej w Chrzanowie nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta od przewozu przez Wisłę pod Podjarkami, pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie kosztem funduszu powiatowego, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14. i 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897. Dz. ust. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy podług następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 6 (sześć) cent.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 3 (trzy) cent.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1½ (półtora) cent.;

d) od jednej osoby 1½ (półtora) cent.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie, do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mylniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mylniczej lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie Radzie powiatowej w Kałuszu koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Bołochówce w Niegowcach.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej uchwały :

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Kałuszu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na rzece Bołochówce w Niegowcach.

Art. I.

Radzie powiatowej w Kałuszu nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta od mostu na rzece Bołochówce w Niegowcach pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14. i 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897, Dz. ust. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru :

1. Przy każdym wozie od jednego bydłęcia zaprzężonego 1 ct. (jeden ct.).

2. Od bydłat przepędzanych :

a) od każdego konia, dorosłego bydłęcia rogatego, osła, muła 1 ct. (jeden ct.);

b) od pięciu świń albo cieląt 1 ct. (jeden ct.);

c) od dziesięciu owiec 1 ct. (jeden ct.).

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od tej opłaty lub o znizenie tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje :

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisji administracyjnej z projektem ustawy budowniczej dla gmin wiejskich i pomniejszych miasteczek.

Sprawozdawca prostuje omyłkę druku, a mianowicie w czwartym wierszu ustęp 1. §. 19. opuścić należy słowa „z reguły“, następnie czyta :

ROZDZIAŁ II.

Szczegółowe przepisy o budowłach.

§. 19.

Kierownictwo.

Budową w ogólności, a zwłaszcza stawianiem budynków piętrowych, budowli ze sklepieniami i urządzeniami podziemnymi (suterrenami), oraz budynków na cele pu-

bliczne i przemysłowe, kierować winna osoba do tego prawnie upoważniona.

Jeżeli w miejscu budowy nie znajdują się koncesjonowani przemysłowcy budowlani, może władza udzielająca konsensu, przy mniejszych parterowych budowlach o zwykłych konstrukcyach nie wymagać ustanowienia kierownika budowy.

Budowle włościańskie i zwykłe gospodarskie mogą być stawiane przez samego budującego lub jego zastępcę.

Nazwisko kierownika budowy należy podać do wiadomości Zwierzchności gminnej i uwiadomić ją o wszelkich zmianach, któreby z czasem zaszły co do osoby rzeczowego kierownika.

Za naruszenie warunków konsensu, za odstąpienie od zatwierdzonego planu bez poprzedniego uzyskania przyzwolenia Zwierzchności gminnej, za dobroć i trwałość materiału do budowy użytego i w ogóle za wszelkie uchybienia przepisom tej ustawy, odpowiadają kierownik budowy i budujący, jeśli nie ustanowił kierownika budowy.

Nie wyklucza to jednak odpowiedzialności innych w budowie udział biorących osób, o ile na nich wina ciąży.

Przemawia p. Komisarz rządowy Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Przemawia p. Kadyj i wnosi następującą poprawkę:

Do §. 19. ustęp 3 wnoszę: zamiast „budującego“ słowo „właściciela“.

Izba popiera poprawkę p. Kadyego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca zgadzając się na poprawkę p. Kadyego co do swej osoby.

Izba uchwała ustęp 1., 2., 4., 5. i 6 wedle wniosku komisji, a następnie w oddzielnym głosowaniu odrzuca poprawkę p. Kadyego, a wreszcie uchwała ustęp 3 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 20.

Materyał i odległość budowli.

Materyałem nieogniotrwałym wolno pokrywać nowe budowle tylko wówczas, jeśli odległość od budynków innych właścicieli wynosić będzie przynajmniej 10 metrów, względnie zaś od granicy niezabudowanego gruntu innych właścicieli, odległość wynosić będzie przynajmniej 5 metrów.

Wydział powiatowy względnie Wydział krajowy w drodze instancyi może zezwolić na takie pokrycie dachu i w odległości 6 metrów a nawet 3 metrów, jeśli idzie o odbudowanie domu na tem samym miejscu a stosunki majątkowe budującego i stosunki lokalne nie dopuszczają innego sposobu odbudowania się, niemniej też w wypadkach, gdzie te stosunki lokalne zmniejszają niebezpieczeństwo pożaru. Zamierzona budowa musi być jednak w każdym razie oddzieloną szeregiem drzew liściastych od budynków sąsiednich. W danym razie obowiązany jest Wydział powiatowy załatwić sprawę najdalej do dni 30.

Ściany, przy których znajdują się kominy, piece i ogniska, winny być w przestrzeni pół metra od komina a jednego metra od pieca lub ogniska zupełnie murywane z cegieł, kamienia, lub cegły surowej na powietrzu suszonej (surówki).

W gminach wiejskich może Rada gminna postanowić, w których częściach gminy domy wogóle lub tylko ważniejsze budowle muszą być ogniotrwałym materyałem kryte, względnie także z ogniotrwałego materyału stawiane.

Oдноśne części gminy lub budowle mają być w uchwale Rady gminnej dokładnie oznaczone, uchwała zaś sama ma być w gminie należycie ogłoszoną a następnie Wydziałowi powiatowemu do zatwierdzenia przedłożoną.

W gminach miejskich zaś i małowia-
steczkowych obowiązana jest Rada gminna
w ciągu roku od dnia wejścia w życie ni-
niejszej ustawy oznaczyć część obszaru,
w którym domy kryte być mają tylko ognio-
trwałym materiałem.

Może ona również uchwalić, że na tym
obszarze mają być domy także z ognio-
trwałego materiału stawiane.

Wydział powiatowy a w toku instan-
cyi Wydział krajowy może jednak uchylić
powyższy obowiązek krycia dachów ognio-
trwałym materiałem w gminie, w której
materiał ten jest nader kosztowny albo
ludność miejscowa ubogą. Uwolnienie od
tego obowiązku może być przyznane na
czas aż do lat dziesięciu i może być prze-
dłużone jeżeli stosunki miejscowe nie ule-
gną zmianie.

Budynki dwupiętrowe i wyższe muszą
być w każdym razie ogniotrwale kryte.

Budynek, którego pokoje na piętrze
przeznaczone są do zebrania większej ilości
osób (domy modlitwy, zgromadzenia wszel-
kiego rodzaju, koncerta itp.), musi być cały
ogniotrwale zbudowany i ogniotrwale kryty
(§. 25.).

Budowle z materiału ogniotrwałego
a to tak główne jak i uboczne (gospodar-
skie) mogą albo przylegać murami ognio-
chronnymi do budynków lub gruntów są-
siednich, albo też można je stawiać w od-
ległości wynoszącej najmniej 3. m. od nie-
zabudowanej granicy tych gruntów.

Budowli ogniotrwałych na jednym i tym
samym gruncie, jeśli do siebie nie mają
przylegać, nie można pod żadnym warun-
kiem stawiać bliżej jak na 5 m.

Podwórza przeznaczone do zajazdu
mierzyć mają przynajmniej 6. m. w każdym
kierunku.

Szczegółowe postanowienia co do od-
ległości budowli przy drogach, w zdrojo-
wiskach i stacyach klimatycznych o wła-
dnym statucie, kotłów parowych, budynków

o większych palowiskach, tudzież obok ko-
ściołów i cerkwi zawarte są w §§. 12, 14,
35, 36 i 37.

W razie wydzielenia części z gruntu
już zabudowanego i utworzenia z tej czę-
ści oddzielnej parceli gruntowej, ta ostatnia
tylko o tyle może być zabudowaną, o ile
przepisy niniejszej ustawy co do odległości
budynków na zabudowanie jej dozwolą.

Przemawia p. Średniawski i wnosi na-
stępującą poprawkę do pierwszego ustępu
§. 20. zamiast cyfry w trzecim wierszu
tegoż ustępu „10“ ma być „6“ a zamiast
„5“ ma być „3“ następnie do tegoż ustępu
należy dodać:

„Odległość obowiązująca o 5 metrów
od sąsiedniej granicy, nie obowiązuje, je-
żeli sąsiedni grunt jest niezabudowany i je-
żeli sąsiad na to się zgodzi“.

Do ustępu 2 zamiast „w odległości 6
metrów a nawet 3 metrów“, ma być „w od-
ległości mniejszej“.

Dalej w tym samym ustępie po sło-
wach „Zamierzona budowa“ ma być „po-
winno być o ile możliwości oddzielone od
siebie, szeregiem drzew liściowych“ zamiast
„musi być jednak w każdym razie“.

W ustępie 11. zamiast „3“ dać „1¹/₂“
w ustępie 12. zamiast „5“ dać „3“.

Izba popiera poprawkę p. Średniaw-
skiego.

Przemawia p. Wachnianin i wnosi na-
stępującą poprawkę:

W drugim ustępie zamiast: „Wydział
powiatowy względnie Wydział krajowy w dro-
dze instancyi“ postawić: „Rada gminna“.

Marszałek wzywa posłów, którzy wno-
szą poprawki, by myśl postanowień regula-
minu wnosili poprawki na piśmie i w spo-
sób należyty t. j. z podaniem do którego
paragrafu.

Przemawia p. Szwed i wnosi następu-
jącą poprawkę do ustępu 4. przy końcu

ustępu 4. dodać „Również Rada gminna może postanowić w jakiej odległości stawiane mogą być domy szynkowe od szkół, kościołów i cerkwi.

Marszałek odczytuje poprawkę pp. Wachnianina i Szweda.

Izba popiera poprawkę p. Wachnianina.

Izba popiera poprawkę p. Szweda.

Przemawia p. Rotter i wnosi następującą poprawkę: do art. 1. dodać: na wypadek, jeśli domy mieścić się mają w tem samym licu“.

Między 1. a 2. ustęp wsunąć ustęp nowy. „Gdyby dla zbyt małej szerokości parceli warunkowi temu zadość uczynić nie można, wolno z budynkiem zbliżyć się aż do odległości 1 m. od gruntu sąsiedniego, lecz zarazem należy oddalić dom taki od lica domów już istniejących tak, ażeby odległość jego od tych domów dochodziła owych minimalnych 10 m.“.

Izba popiera poprawkę p. Rottera.

Przemawia p. Merunowicz i wnosi następującą poprawkę:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić przedostatni ustęp §. 20. str. 14. druku w brzmieniu następującem:

Budynki dwupiętrowe i wyższe — jakoteż budynki, utrzymywane kosztem konkurencyi publicznej, jak np. kościoły, cerkwie, plebanie, szkoły i t. p. muszą być w każdym razie ogniotrwalie kryte.

W okresie pierwszych lat pięciu od czasu wejścia w życie niniejszej ustawy może właściwy Wydział powiatowy, albo w drodze odwołania Wydział krajowy, zezwolić wyjątkowo na pokrycie dachu na budynku konkurencyjnym materiałem nieogniotrwałym.

Zabudowania gospodarskie przy plebanjach i szkołach, mogą być pokrywane nieogniotrwałym materiałem, jeżeli są od-

dalone od innych budynków przynajmniej o pięć metrów.

Izba popiera poprawkę p. Merunowicza.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca zgadzając się na poprawkę p. Rottera w całości.

Przemawia p. Merunowicz dla sprostowania faktycznego.

Marszałek wzywa p. Merunowicza, by ograniczył się do sprostowania faktycznego.

Przemawia p. Merunowicz dla sprostowania faktu.

Marszałek udziela wyjaśnienia co do sposobu głosowania oznajmiając, że zarządzi głosowanie nad każdym ustępem §. 20. do którego zgłoszono poprawki oddzielne.

Izba odrzuca poprawkę p. Średniawskiego do ustępu 1-go, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała ustęp 1. w stylizacji komisji wraz z poprawką p. Rottera do tego ustępu, na którą p. sprawozdawca się zgodził.

Izba uchwała poprawkę p. Rottera, na którą p. sprawozdawca się zgodził, zawierającą dodatkowy ustęp nowy, między ustępem 1. a 2. wniosku komisji wejść mającą.

Izba odrzuca poprawkę p. Wachnianina, postawioną do drugiego ustępu §. 20. wedle wniosku komisji, a następnie w oddzielnem głosowaniu odrzuca do tegoż ustępu poprawkę p. Średniawskiego, uchwalając ustęp 2. w stylizacji proponowanej przez komisję i p. sprawozdawcę, a to aby w drugim wierszu drugiego ustępu §. 20. skreślić słowo „takie“ a po słowach „pokrycie dachu“ dodać „materiałem nieogniotrwałym“.

Izba uchwała ustęp 3. i 4. zgodnie z wnioskiem komisji, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała poprawkę p. Szweda postawioną do 4. ustępu wniosku komisji.

Izba uchwała ustęp 5. do 10. zgodnie z wnioskiem komisji.

Izba odrzuca poprawkę p. Średniawskiego do ustępu 11. wniosku komisji a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała ustęp 11. zgodnie z wnioskiem komisji.

Izba odrzuca poprawkę p. Średniawskiego, a oddzielnie uchwała ustęp 12. wedle stylizacji proponowanej przez komisję.

Izba uchwała ustęp 13. zgodnie z wnioskiem komisji, następnie w oddzielnem głosowaniu odrzuca poprawkę p. Merunowicza postanowioną do ustępu 14., uchwalając ustęp 14. w stylizacji proponowanej przez komisję.

Izba uchwała ostatni ustęp §. 20. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 21.

M u r y

Grubość murów powinna być dokładnie oznaczoną w planach budowy.

Komisja badając plany, winna oświadczyć, czy projektowana grubość murów odpowiada bezpieczeństwu publicznemu, czy też winna uleść zmianie.

Grubość murów w budynkach mieszkalnych, parterowych i jednopiętrowych powinna wynosić przy ścianach zewnętrznych co najmniej 45 cm. a 30 cm. przy ścianach wewnętrznych, na których pułapy spoczywają.

Przy budynkach mieszkalnych, mających więcej pięter, mury dwu pięter najwyższej położonych winny mieć grubość co najmniej 45 cm. względnie 30 cm., w każdym zaś z następnych dwóch niżej położonych pięter grubość murów o 15 cm. powiększoną być musi.

Mury fundamentów winny być o 15 cm. grubsze od ściany na nich spoczywającej.

Rozmiary powyższe odnoszą się do murów niewyprawionych w stanie surowym.

W zdrojowiskach i stacyach klimatycznych dla zapobieżenia wilgoci z ziemi należy mury budynków przeznaczonych dla gości, oddzielić warstwą izolacyjną od fundamentu lub murów piwnicznych i to na 15 cm. pod podłogą parteru.

Jeżeli zaś pod izbą mieszkalną niema piwnicy ani próżnego miejsca a grunt nie jest bardzo suchy, należy podłogę również zabezpieczyć od wilgoci warstwą izolacyjną.

Przemawia p. Kadyi i wnosi by w przedostatnim ustępie na końcu po słowie „parteru“ dodać: „w każdym razie powyżej powierzchni gruntu na którym budynek stoi“.

Izba popiera poprawkę p. Kadyego.

Przemawia p. Cieński i wnosi poprawkę, by dwa ostatnie ustępy połączyć w jeden.

Izba popiera poprawkę p. Cieńskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca zgadzając się na poprawkę p. Kadyego i Cieńskiego.

Izba uchwała §. 21. wedle wniosku komisji z dodatkową poprawką p. Kadyego i Cieńskiego.

Sprawozdawca czyta:

§. 22.

Mury ogniochronne.

W budynku murowanym, długości przynajmniej 25 m., przedzielać należy strych murem ogniochronnym.

Mur ogniochronny winien także oddzielać dachy budynków przylegających do siebie.

Mur ogniochronny winien być ponad dach wyciągnięty na 35 cm.

Przejścia umieszczone w murze ogniochronnym w obrębie strychu, należy zaopa-

trzyć żelaznemi, lub żelazną blachą obitemi ogniotrwale osadzonemi drzwiami, któreby same się zamykały.

Postanowienia tego paragrafu nie stosują się do zwykłych budynków mieszkalnych włościańskich lub budynków gospodarskich i wogóle do takich budynków, na których z powodu ich konstrukcyi, mur ogniochronny nie może być wyprowadzony.

Przemawia p. Trzeciecki i wnosi poprawkę, by w ostatnim ustępie słowo „włościańskich“ zmienić na „wiejskich“.

Izba popiera poprawkę p. Trzecieckiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca zgadzając się na poprawkę p. Trzecieckiego.

Izba uchwala §. 22. wedle wniosku komisji wraz z poprawką p. Trzecieckiego na którą p. sprawozdawca się zgodził.

Sprawozdawca czyta:

§. 23.

Wiązanie dachu.

Wiązanie dachu należy budować oddzielnie od powały strychowej i od muru ogniochronnego.

Ani w powałę, ani w mur nie wolno wpuszczać żadnej drewnianej części konstrukcyi dachu.

Wyjątek stanowią wspomniane w §. 3. zwykle włościańskie parterowe i wogóle domy niemurowane.

Izba uchwala bez rozprawy §. 23. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 24.

Schody i klatka schodowa.

W domach piętrowych powinna istnieć za pomocą schodów komunikacya do wszystkich mieszkań, na strych i do piwnicy.

Schody mają być przynajmniej na 1. m. szerokie.

Wysokość stopnia na schodach nie powinna wynosić więcej jak 18 cm., szerokość zaś nie mniej jak 27 cm. w linii podziałowej.

Linia podziałowa przyjmuje się w obrębie 45. cm. od ściany.

Poręcze muszą być tak urządzone, ażeby zesuwanie się po nich było niemożliwem.

Władza może stosownie do przeznaczenia i rozmiarów budynku zarządzić wybudowanie schodów ogniotrwałych, ewentualnie zaś także schodów bocznych.

Schody o drewnianych stopniach uważane być mogą tylko wówczas za ogniotrwałe, jeżeli boki (ramiona) i podesty są podklepione.

Pod schodami nie wolno urządzać ognisk.

Klatkę schodową oddzielać ma od strychu powała, u dołu wyprawiona a na strychu wyłożona cegłą albo polepą z gliny 8 cm. grubą.

Drzwi na strych prowadzące w domach murowanych powinny być pobite żelazną blachą od strychu.

Przemawia p. Rotter i wnosi następującą poprawkę:

W ustępie 4. zamiast słowa „w obrębie“ wnoszę słowo „w odstępie“.

Izba popiera poprawkę p. Rottera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca zgadzając się na poprawkę p. Rottera.

Izba uchwala §. 24. wedle wniosku komisji wraz z poprawką p. Rottera.

Sprawozdawca czyta:

§. 25.

Wymiary izb względnie pokoi, okien i drzwi.

Wysokość izb mieszkalnych względnie pokoi wynosić winna w domach parterowych przynajmniej 2·20 m., w piętrowych zaś przynajmniej 2·5 m.; wysokość okna w zwykłych domach włościańskich najmnie 80 cm., szerokość najmnie 50 cm., w innych domach zaś wysokość okna najmnie 1·40 m., a szerokość 90 cm.; wreszcie wysokość drzwi najmnie 1·80 m., a szerokość 80 cm.

Ubikacje sklepione mają być w środku również przynajmniej na 2·20 m. wysokie.

Każda izba główna lub ubikacya przeznaczona do stałego lub czasowego pobytu ludzi, winna mieć przynajmniej jedno okno urządzone do otwierania.

W miejscowościach, w których znajdują się zdrojowiska lub stacye klimatyczne, wysokość pokoi przeznaczonych na mieszkania dla gości wynosić winna co najmnie 3 m.; wysokość okna najmnie 1·40 m., a szerokość najmnie 90 cm.; wysokość drzwi najmnie 2 m., a szerokość 1 m.

Drzwi pokoi względnie sal na piątrze, przeznaczonych do zebrań większej ilości osób (§. 20.) — jeśli niema pod tym względem specjalnych przepisów — urządzone być mają do otwierania na zewnątrz a wyjścia muszą prowadzić bezpośrednio również na zewnątrz. Szerokość takich drzwi ma wynosić przynajmniej 1. m., oraz ma ich być taka ilość, by na każdym 50—70 osób jedno drzwi przypadały.

Drzwi kościołów i cerkwi mają być także urządzone do otwierania na zewnątrz; w razie przekształcania odrzwi starożytnych, które przedstawiają wartość architektoniczną, należy poprzednio porozumieć się z odnośnym c. k. konserwatorem.

Oświetlenie schodów lub mieszkania światłem z góry dopuszczalne jest tylko

przy budowlach murowanych. Przestrzeń doprowadzająca światło, ma być w takim razie od strychu oddzielona murem na 15 cm. ponad dach wystającym i zaopatrzona w przyrząd do odwietrzania.

Izba uchwała bez rozprawy §. 25 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 26.

Podłoga i powała.

Powierzchnia podłogi ułożonej z desek, lub cegły, czy też ubitej z gliny w budynkach mieszkalnych, winna być przynajmniej o 30 cm., ewentualnie 50 cm. (§. 14. 2.) wyższą od powierzchni gruntu, na którym budynek stoi (licząc od najwyższego punktu terenu).

Podłogę na piątrze oddzielić należy od powały piątra niższego warstwą suchego nasypu. Nasypu (rumowiska) ze starej budowli nie wolno używać pod podłogi nowego domu.

Powała strychowa w budynkach mieszkalnych ma być pokryta cegłą lub polepą glinianą 8 ct. grubą.

Izba uchwała bez rozprawy §. 26. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 27.

Mieszkania w piwnicach i na strychach.

Urządzanie pomieszczeń w piwnicach i na strychach jest z reguły zakazane.

Przemawia p. Komisarz rządowy Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Przemawia p. Paszkowski i wnosi prośbę, aby do §. 27. dodać nowy ustęp następujący:

„Wyjątkowo jednak może być urządzenie takich pomieszczeń dozwolonem, jeżeli

ani względy bezpieczeństwa, ani sanitarne temu się nie sprzeciwiają“.

Izba nie popiera poprawki p. Paszkowskiego.

Przemawia p. Merunowicz i wnosi §. 27. w następującej stylizacji.

§. 27.

Urządzenie pomieszczeń w piwnicach (w suterynach) i na strychach jest z reguły zakazane.

Izba nie popiera poprawki p. Merunowicza.

Przemawia p. Żardecki i wnosi poprawkę, aby po słowie „jest“ opuścić słowo „z reguły“ oraz, by dodać ustęp drugi: „Czy i o ile w urządzonych stosownie poddaszach (§. 3.) i suterynach (§. 19) mieścić się mogą przestrzenie mieszkalne, orzeka w danych wypadkach Wydział powiatowy“.

Izba nie popiera poprawki p. Żardeckiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca zgadzając się na poprawkę p. Paszkowskiego.

Marszałek oznajmia, iż wobec nieoparcia poprawki przez p. Paszkowskiego postawionej nie mógłby poddać jej pod uchwałę, skoro jednak p. sprawozdawca podjął tę poprawkę jako swoją, podda ją pod głosowanie.

Izba uchwała §. 27 w stylizacji proponowanej przez komisję oraz z poprawką p. Paszkowskiego, którą p. sprawozdawca podjął.

Sprawozdawca czyta:

§. 28.

K o m i n y.

Budowa domów i chat mieszkalnych bez kominów zabronioną jest bezwarunkowo.

Kominy należy murować z cegły palonej lub kamienia, ściany kominów mają być najmniej 15 cm. grube i nad dach wprowadzone, a to na 50 cm. przy ogniotrwałe, zaś na 80 cm., przy nieogniotrwałe krytych budynkach; wewnątrz komina ma być gładko wytynkowane, a część zewnętrzna w obrębie strychu wyprawiona. Wyjątkowo dozwalać można budowania kominów z cegły surówki.

Na belkach lub podkładach drewnianych nie wolno zakładać kominów.

Wszelkie drzewo winno być najmniej o 15 cm. oddalone od zewnętrznego obwodu komina. W ściany kominowe nie wolno wpuszczać drzewa.

Otwór wewnętrzny kominów przełazowych wynosić ma najmniej 48 cm. w kwadrat.

Otwór kominów wąskich (cylindrowych) wynosić ma najmniej 15 cm. średnicy.

Jeżeli zaś do jednego i tego samego wąskiego komina wchodzi dym z dwóch lub więcej ognisk, wówczas otwór jego ma wynosić najmniej 20 cm

Wszystkie kominy a szczególnie wąskie (cylindrowe) należy stawiać ile możności w pionowym kierunku.

W razie konieczności budowy komina ukośnego, kąt nachylenia jego do poziomu wynosić musi co najmniej 60 stopni.

Kominy wąskie winny być w stosownych miejscach zaopatrzone w otwory do czyszczenia, szczelnie zamykane.

Materiał drewniany, znajdujący się w pobliżu tych otworów, powinien być ogniochronnie osłonięty.

Kominów murowanych nie wolno zastępować rurami blaszanymi wewnątrz budynku, ani też przeprowadzać takich rur przez ściany drewniane lub dachy nieogniotrwałe.

Kominy fabryczne i wogóle kominy dla wielkich ognisk należy tak urządzić, aby dym i sadza nie zanieczyszczały powietrza

w sposób dla zdrowia szkodliwy albo dla sąsiadów dokuczliwy.

Przemawia p. Winniczuk i wnosi następującą poprawkę:

Ustęp alinea 2 ma brzmieć:

Kominy należy z reguły murować z cegły palonej lub kamienia, w okolicach zaś górskich gdzie cegły nie można łatwo dostać ani sprowadzić albo z powodu ubóstwa właściciela domu, mogą być kominy walcowane silnie grubo gliną wylepione.

Izba popiera poprawkę p. Winniczuka.

Przemawia p. Karol Dzieduszycki i wnosi ustęp 1. i 3. w następującej stylizacji:

„Budowa domów i chat mieszkalnych bez kominów z reguły jest zabronioną, jak również zakładanie kominów na belkach i podkładach drewnianych.

W poszczególnych jednak uwzględnienia godnych wypadkach, na wniosek Zwierzchności gminnej, może Wydział powiatowy uwolnić pojedyncze budowy chat wiejskich od tego obowiązku“.

Izba powiera poprawkę p. Karola Dzieduszyckiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca poprawkę p. Winniczuka do alinea 2, a następnie w oddzielnem głosowaniu poprawkę p. Karola Dzieduszyckiego do ustępu 1. i 3., wreszcie uchwała Izba §. 28. w stylizacji zaproponowanej przez komisję.

Sprawozdawca czyta:

§. 29.

Piecy w izbach względnie pokojach.

Piecy w izbach względnie pokojach, stojące bezpośrednio na podłodze nieogniotrwałej, winny być podmurowane na 30 cm. Przed drzwiczkami pieców należy podłogę zabezpieczyć od ognia.

Pieców żelaznych nie wolno tam używać, gdzie bywa wyrabiany lub gromadzony materiał łatwo zapaleniu podlegający.

W miejscowościach, gdzie do opału i gotowania używa się węgla, zabronione są przyrządy przy piecach i kuchniach do zatykania kominów.

Izba uchwała bez rozprawy §. 29. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 30.

K u c h n i e.

W budynkach o większej ilości mieszkań, z reguły każde mieszkanie winno mieć swoją kuchnię, a każda izba kuchenna winna mieć przynajmniej 6 m.² powierzchni.

Pod ogniskiem i na 80 cm. w około ogniska nie wolno urządzać podłogi z desek.

Nad ogniskiem otwartem należy tak umieścić kapę, by ze wszystkich stron o 30 cm. wystawała nad krawędź ogniska kuchni.

Dym z otwartych ognisk odprowadzać można tylko przełazowymi kominami.

W kuchniach angielskimi zwanych, należy dla odprowadzenia pary urządzić otwory wentylacyjne z drzwiczkami żelaznymi.

Przemawia p. Kramarczyk i wnosi poprawkę, ażeby ustęp 4 opuścić.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała ustęp 1, 2, 3, 5. wedle wniosku komisji, a następnie uchwała ustęp 4. wedle wniosku komisji w oddzielnem głosowaniu.

Sprawozdawca czyta:

§. 31.

P i w n i c e.

Piwnice pod budynkami mieszkalnymi winny być sklepione.

Izba uchwała §. 31. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

§. 32.

Wychodki i zbiorniki na nawoz.

W każdym budynku mieszkalnym lub obok takiego budynku winny być urządzone wychodki z odpowiednim zbiornikiem. W poszczególnych jednak wypadkach może Wydział powiatowy a w toku instancyi Wydział krajowy uwolnić budującego od obowiązku urządzenia wychodku.

Rada gminna wyda w przeciagu sześciu miesięcy od wejścia w życie niniejszej ustawy przepisy o urządzeniu i wypróżnianiu zbiorników kloacnych.

Przepisy te zatwierdzić ma Wydział powiatowy, któremu przysługuje prawo zmienić je stosownie do miejscowych warunków.

Każdy zbiornik winien być tak urządzony, aby nieczystości nie przenikały jego ścian i spodu i ma być oddalony przynajmniej na 2 m. od granicy sąsiedniej a 10 m. od najbliższej studni.

Wychodki nie mogą mieć wejścia z kuchni albo spiżarni i nie mogą być widoczne z ulicy lub placu publicznego.

Zbiorniki na nawóz mogą być urządzone w odległości co najmniej 10 m. od najbliższej studni, a co najmniej 2 m. od granicy sąsiedniej.

W miejscowościach, w których znajdują się zdrojowiska i stacje klimatyczne i we wszystkich znaczniejszych miejscowościach, które Wydział krajowy w porozu-

mieniu z c. k. Namiestnictwem oznaczy, winna Rada gminna określić te części gminy, w których nawet w domach już istniejących, w ciągu jednego roku od dnia tego rozporządzenia Wydziału krajowego mają być dobudowane brakujące wychodki. Przyczem mają być zastosowane przepisy uchwały Rady gminnej co do urządzenia zbiorników i odprowadzania nieczystości.

Przemawia p. komisarz rządowy Radea Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Przemawia p. Bernadzikowski i wnosi poprawkę aby ostatnie słowo w 1. ustępie „wychodku“ zastąpić słowem „zbiornika“.

Izba popiera poprawkę p. Bernadzikowskiego.

Przemawia p. Kadyj i stawia poprawkę ażeby drugie zdanie ustępu pierwszego, które opiewa:

„W poszczególnych jednak wypadkach może Wydział powiatowy a w toku instancyi Wydział krajowy uwolnić budującego od obowiązku urządzenia wychodku“, opuścić.

Izba popiera poprawkę p. Kadyjego.

Przemawia p. Rotter.

Po zamknięciu rozprawy zaczyna przemawiać p. sprawozdawca.

P. Rotter dodatkowo wyjaśnia swe przemówienie.

Przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek udziela wyjaśnienia co do sposobu głosowania.

Izba uchwała pierwsze zdanie ustępu 1-go wedle wniosku komisji, następnie uchwała Izba w oddzielnem głosowaniu drugie zdanie ustępu 1-go bez słowa ostatniego „wychodku“ zgodnie ze stylizacją komisji, odrzuca poprawkę p. Bernadzikowskiego a w końcu uchwała Izba dodatkowe słowo „wychodku“. wreszcie uchwała Izba resztę ustępów zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 33.

Odprowadzanie nieczystości.

Odprowadzanie nieczystości płynnych wszelkiego rodzaju, jako to : ścieków kuchennych i domowych, ścieków z dołów kloacznych, gnojowisk i ze stajen, ścieków ze zakładów przemysłowych i fabrycznych — na ulice lub place publiczne albo do rowów tychże ulic i placów jest bezwarunkowo zabronione, nawet z budynków już istniejących.

Tak samo zabronione jest składanie śmieci i suchych odpadków wszelkiego rodzaju na ulicach lub placach publicznych, albo wrzucanie ich do wód stojących lub płynących.

Rada gminna ma uchwalić, w jakich miejscach składać należy śmiecie i suche odpadki.

Izba uchwała §. 33. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta :

§. 34.

Piece dla celow przemysłowych, wędzarnie.

Piece dla przemysłu piekarskiego i wogóle piece dla celów przemysłowych należy umieszczać z reguły w lokalu sklepionym.

Podłoga przed ogniskiem winna być ogniotrwale urządzona.

Ściany i powały w wędzarniach muszą być sporządzone z materiału ogniotrwałego i zaopatrzone w drzwi żelazne lub przynajmniej blachą od środka pobite. Wędliny można zawieszać tylko na hakach lub prętach żelaznych.

Przemawia p. Paszkowski i stawia poprawkę, by między ustępem pierwszym

a drugim włożyć dodatkowo do ustępu pierwszego następujący ustęp :

„Wyjątki dozwolone być mogą tylko w wypadkach wykluczających niebezpieczeństwo od ognia“.

Izba popiera poprawkę p. Paszkowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca zgadzając się na poprawkę p. Paszkowskiego.

Izba uchwała §. 34. wedle wniosku komisji wraz z poprawką p. Paszkowskiego, na którą p. sprawozdawca się zgodził.

Sprawozdawca czyta :

§. 35.

Stawianie kotłów parowych.

Kotły parowe należy stawiać, jeżeli tylko można, w odrębnem zabudowaniu.

Stanowczo wzbronionem jest jednak ustawianie kotłów parowych pod lokalem mieszkalnym lub roboczym, równie jak urządzenie sklepień lub pował nad nimi.

Tylko w razie udowodnionej konieczności dopuszczona być może lekka powała.

Lokal na kocioł winien być od izb roboczych oddzielony pełnym, przynajmniej 60 cm. grubym murem. W murze tym dozwolone być mogą tylko niezbędnie potrzebne otwory do połączenia.

Komin, którym może być także zwykły przewód na dym, musi co najmniej przewyższać dachy bezpośrednio sąsiadujących domów mieszkalnych.

Kocioł winien być umieszczony w odległości co najmniej 3 m. od każdej granicy sąsiedniej.

W budynkach mieszkalnych można pod powyższymi warunkami umieszczać z re-

guły tylko małe kotły, to jest takie, których średnica 1·2 m., objętość przy zupełnem napełnianiu aż do ustawą przepisanego znaku stanu wody 1 m.³ a siła ciśnienia 6 atmosfer nie przekracza.

Do ustawienia tak wielkiego jak i małego kotła potrzeba urzędowego zezwolenia.

Kotły karłowe, to jest takie, których średnica nie przekracza 0·8 m., zawartość wody przy zupełnem napełnieniu do ustawą przepisanego znaku stanu wody nie przekracza 0·5 m³, a siła ciśnienia nie przekracza 4 atmosfer, wolno ustawiać bez urzędowego zezwolenia. Należy jednak o zamiarze ustawienia takich kotłówawiadomić naczelnika gminy.

Izba uchwała bez rozprawy §. 35. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 36.

Budynki o większych palowiskach.

Suszarnie na owoce, len, konopie, wędzarnie, piekarnie, cegielnie piece do wypalania wapna i budynki o większych palowiskach wogóle winny być od innych budynków przynajmniej na 30 metr. oddalone.

Cegielnie i piece do wypalania wapna mogą stać jedynie poza obrębem zabudowanego obszaru miejscowości.

Kuźnie winny być od innych budynków oddalone przynajmniej o 30 metr. lub urządzone w budynkach ogniotrwale zbudowanych i ogniotrwale krytych.

Przemawia p. Paszkowski i wnosi poprawkę, aby w tytule §. 36. i w 1. ustępie słowo „palowiskach“ zmienić na słowo „paleniskach“.

Izba popiera poprawkę p. Paszkowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca zgadzając się na poprawkę p. Paszkowskiego.

Izba uchwała §. 36. w stylizacji zaproponowanej przez komisję wraz z poprawką p. Paszkowskiego t. j. ze zmianą słowa w tytule i w 1. ustępie zawartego „palowiskach“ na „paleniskach“.

Sprawozdawca czyta :

§. 37.

Budowy obok kościołów i cerkwi.

Obok kościołów i cerkwi mogą być budowle stawiane z reguły nie bliżej jak na 50 m.

Przemawia p. Paszkowski i stawia następującą poprawkę i jako dodatkowy ustęp nowy do §. 37.

Wyjątki od tej reguły dozwolone być mogą tylko co do budynków plebańskich oraz gdy chodzi o odbudowanie lub rekonstrukcyi budynków zniszczonych na tem samem miejscu, lub o nowe budowle na istniejących już zabudowanych obejściach gospodarskich jeżeli przez budowy takie niebezpieczeństwo pożaru dla kościołów lub cerkwi nie będzie znacznie zwiększonym a przeznaczenie takich budynków nie sprzeciwia się zezwoleniu na zmniejszenie ustanowionej w regule odległości.

Izba nie popiera poprawki p. Paszkowskiego.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała §. 37. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 38.

Ogrodzenia, płoty i t. p.

Na ogrodzeniach wzdłuż dróg publicznych, jakoteż na ogrodzeniach takich, które

dotykają zabudowań lub ogrodzeń sąsiednich, nie wolno urządzać ostrzeszków ze słomy, trzciny, szuwaru, peżu, odpadków łądyg konopnych i t. p. łatwo zapalnych przedmiotów.

Izba uchwała bez rozprawy §. 38. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 39.

Studnie.

Studnie mogą być urządzone tylko w odległości przynajmniej 10 m. od jam kloacznych, kanałów i gnojowisk. Mają być ocembrowane a ocembrowanie to ma wznosić się przynajmniej o 80 cm. po nad poziom gruntu, otaczającego studnię.

Grunt ten ma być wybrukowany lub wyszutrowany w ten sposób, iżby wszelkie ścieki szybko spływały poza studnię.

Każda studnia ma być przykrytą i zaopatrzoną w przyrząd do czerpania lub pompowania wody.

Przemawia p. Cieński i stawia poprawkę, aby słowa „przykrytą i” zawarte w 3. ustępie opuścić.

Izba popiera poprawkę p. Cieńskiego.

P. Wójcik zapisany do głosu zrzeka się głosu.

Przemawia p. Okuniewski.

Przemawia p. Bednarski i stawia poprawkę aby opuścić słowo „tylko” w pierwszym zdaniu pierwszego ustępu §. 39.

Izba popiera poprawkę p. Bednarskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca zgadzając się na poprawkę p. Cieńskiego.

Izba uchwała §. 39. w stylizacji przyjętej przez p. sprawozdawcę bez słowa

„tylko”, a następnie uchwała Izba oddzielnie dodatkowo słowo „tylko”, wobec czego odpada poprawka p. Bednarskiego.

Sprawozdawca czyta :

§. 40.

Sadzenie drzew między budynkami.

Budynki kryte słomą, trzcina, szuwarem i t. p. materiałem winien właściciel oddzielić szeregiem drzew liściastych od budynków sąsiednich.

Przemawia p. Karol Dzieduszycki i wnosi §. 40. w następującej stylizacji:

§. 40.

Budynki kryte słomą, trzcina, szuwarem i t. p. materiałem winien właściciel (o ile to możliwe) oddzielić szeregiem drzew od budynków sąsiednich.

Przemawia p. Okuniewski.

Izba nie popiera poprawki p. Karola Dzieduszyckiego.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała §. 40. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

ROZDZIAŁ III.

Zamieszkanie nowych budynków.

§. 41.

Pozwolenie na zamieszkanie.

Wszystkie budynki nowo wystawione oraz budynki przekształcone z wyjątkiem zwykłych domów włościańskich i gospodarskich nie mogą być ani zamieszkałe ani na inny cel użyte przed uzyskaniem pozwolenia Zwierzchności gminnej a w wy-

padkach przewidzianych w §. 9. przed uzyskaniem zezwolenia Wydziału powiatowego.

Przed udzieleniem takiego zezwolenia musi osobna komisya zbadać na miejscu, czy budowa wykonana zgodną jest z planem zatwierdzonym, czy odpowiada wymaganiom sanitarnym i warunkom bezpieczeństwa publicznego.

Komisję przeprowadzi naczelnik gminy lub jego zastępca w obecności budującego w przeciągu trzech dni po ustnem lub pisemnem wniesieniu prośby a w wypadkach przewidzianych §. 9. w ciągu dni 14. delegat Wydziału powiatowego przy współudziale naczelnika gminy lub jego zastępcy, względnie przełożonego obszaru dworskiego, przybierając w razie potrzeby także fachowych znawców.

W komisji tej ma wziąć udział naczelnik straży ogniowej, jeśli w gminie straż taka jest zorganizowaną.

W miejscowościach zaś, w których znajdują się zdrojowiska lub stacye klimatyczne o własnym statucie, winien wziąć udział w komisji także delegat komisji zdrojowej lub klimatycznej.

Stosownie do wyniku tych oględzin należy do trzech a w razie interwencji Wydziału powiatowego do 8 dni załatwić prośbę budującego.

Budujący obowiązany jest zapłacić diety i koszta podróży delegata Wydziału powiatowego i wynagrodzić znawców, jeśli byli do komisji wzywani.

Przemawia p. Abrahamowicz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała §. 41. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 42.

Termin zamieszkania.

Budynek murowany, podczas wiosny pod dach doprowadzony a w jesieni tego

samego roku narzucony, z reguły można zamieszkać dopiero w następnej wiosnie. Wyjątkowo można takie budynki zamieszkać i późną jesienią, jeżeli komisya (§. 41.) stwierdzi, że nie sprzeciwiają się temu względy sanitarne lub bezpieczeństwa publicznego.

Murowany budynek w jesieni pod dach doprowadzony a w następnej wiosnie narzucony, można zamieszkać dopiero w jesieni.

Gdyby w powyższych okresach czasu wykończone zostały tylko niektóre części domu, można wydać pozwolenie na częściowe zamieszkanie budynku, przyczem postąpić należy według postanowień §. 41.

Izba uchwała bez rozprawy §. 42. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

ROZDZIAŁ IV.

Utrzymanie istniejących budynków:

§. 43.

Utrzymanie budynków.

Każdy właściciel budynku obowiązany jest utrzymywać go czysto, porządnie i w dobrym stanie i zapobiegać takim uszkodzeniom, które mogłyby zagrażać bezpieczeństwu publicznemu lub zdrowiu mieszkańców.

W izbach mieszkalnych nie wolno utrzymywać koni, bydła, nierogacizny, owiec i kóz.

Izba uchwała bez rozprawy §. 43. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 44.

Budynki grożące zawaleniem.

Jeżeli budynek grozi niebezpieczeństwem zawalenia, zarządzi Zwierzchność

gminna z przybraniem znawcy i w obecności właściciela komisyjne zbadanie stanu rzeczy i podług stopnia sprawdzonego niebezpieczeństwa, wyznaczy właścicielowi stosowny termin, w którym pod zagrożeniem grzywny (§. 52.) względnie pod zagrożeniem wykonania robót na jego koszt i stratę (§. 55.), winien tenże bądź to opróżnić i zabezpieczyć budynek aż do wykonania potrzebnych napraw, bądź też rozebrać go częściowo albo nawet całkowicie.

Izba uchwała bez rozprawy §. 44. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

ROZDZIAŁ V.

Władze wykonawcze.

§. 45.

Zwierzchność gminna.

Zwierzchność gminna obowiązana jest ściśle czuwać nad przestrzeganiem przepisów tej ustawy, przedewszystkiem zaś, ażeby:

a) budowano tylko na podstawie używanego prawomocnego konsensu względnie za uwiadomieniem (§. 1. ustęp 2.);

b) ściśle stosowano się do zatwierdzonego planu budowy.

c) zachowano linię regulacyjną (§§. 12., 13., 14., 15. i 16.);

d) do wykonania budowy używano osób do tego uprawnionych przy uwzględnieniu ułatwień przewidzianych w § 19.; oraz

e) używano dobrego i trwałego materiału (§. 19.); wreszcie

f) utrzymywano budynki czysto, porządnie i w dobrym stanie (§. 43.).

W razie spostrzeżenia uchybień winna Zwierzchność gminy w wypadkach pod a),

b) i c) wymienionych, wstrzymać dalszą budowę (§. 54.), w wypadku pod d) usunąć nieupoważnionego wykonawcę od dalszej budowy, w wypadku pod e) zarządzić uprzątnięcie z placu budowy materiału za nieodpowiedni uznanego, wreszcie w wypadku pod f) zarządzić odpowiednie środki zaradcze.

Od rozporządzeń Zwierzchności gminnej można wnieść na ręce naczelnika gminy rekurs do Wydziału powiatowego w nieprzekraczalnym terminie dni 14 od dnia doręczenia lub ogłoszenia rozporządzenia.

Marszałek oznajmia iż do tego paragrafu zażądał głosu p. Paszkowski.

P. Paszkowski zrzeka się głosu.

Izba uchwała bez rozprawy §. 45. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 46.

Z każdej czynności urzędowej ustawą niniejszą nakazanej, która będzie podstawą orzeczenia władzy, ma być spisany protokół.

O ile ustawa ta odmiennie nie postanawia, będą wszystkie takie czynności spełniane bezpłatnie a przyzwani przy tem znawcy, jeśli nie są płatnymi funkcyjnarzami gminy, wynagradzani z funduszu gminy.

Izba uchwała §. 46. bez rozprawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca zaznacza iż wobec zmienionego poprawkami projektu komisji przyjętymi przez Izbę ustęp 1. lit. b) ma opiewać „b) uchwała linię regulacyjną, przewidzianą w §. 16.“ i czyta:

§. 47.

Rada gminna.

Rada gminna:

a) zatwierdza plany budynków przeznaczone na cele gminne lub zakładów gminnych;

b) uchwała linię regulacyjną przewidzianą w §. 16.

c) uchwała postanowienia przewidziane w §§. 20., 32. i 33.

d) ustanawia taksę dla znawców biegłych, jeśli oni za swe czynności nie są płatnymi funkcyonaryuszami gminy.

Od uchwały Rady gminnej można wnieść na ręce Zwierzchności gminnej rekurs do Wydziału powiatowego w nieprzekraczalnym terminie dni 14 od dnia doręczenia lub ogłoszenia uchwały.

Izba bez rozprawy uchwała §. 47. w stylizacyi przyjętej i odczytanej przez p. sprawozdawcę.

Sprawozdawca prostuje omyłkę druku a mianowicie w lit. b) dodać należy po słowie „gminna“ słowo „(obszar dworski)“ następnie czyta :

§. 48.

Wydział powiatowy.

Wydział powiatowy :

a) rozstrzyga rekursy przeciw rozporządzeniom Zwierzchności gminnej (§. 45.) i uchwałom Rady gminnej (§. 47.);

b) czuwa nad tem, ażeby Zwierzchność gminna (obszar dworski) nie zaniedbywała obowiązków niniejszą ustawą na nią włożonych ;

c) wykonuje czynności wskazane §§. 9., 13., 14., 15., 16., 20., 32., 41. i 57. niniejszej ustawy ;

d) ustanawia taksę dla znawców (§. 9.).

Od rozporządzenia Wydziału powiatowego można wnieść na ręce tegoż Wydziału rekurs do Wydziału krajowego w nieprzekraczalnym terminie dni 14 od dnia doręczenia lub ogłoszenia rozporządzenia.

Przemawia p. Romanowicz i stawia wniosek aby ustęp 1. lit. c) pozostawić w zawieszaniu aż do uchwalenia §§. 56. i 57.

Przemawia p. Wachnianin i wnosi poprawkę, ażeby do ustępu 1-go lit. a) dodać słowa „w terminie do 14 dni“.

Izba popiera poprawkę p. Wachnianina.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca zgadzając się na wniosek p. Romanowicza.

Izba uchwała §. 48. z opuszczeniem ustępu 1-go lit. c) wedle wniosku komisji wraz ze sprostowaniem omyłki druku, odrzuciwszy poprzednio w oddzielnem głosowaniu poprawkę p. Wachnianina.

Sprawozdawca czyta :

§. 49.

Wydział krajowy.

Wydział krajowy ma prawo nadzoru nad wykonaniem niniejszej ustawy i załatwia jako ostateczna instacya rekursy przeciw orzeczeniom Wydziału powiatowego.

Przemawia p. Wachnianin i stawia poprawkę, ażeby do §. 49 dodać słowa „w terminie 30 dni“.

Izba popiera poprawkę p. Wachnianina.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała §. 49 w stylizacyi komisji, odrzucając następnie w oddzielnem głosowaniu poprawkę p. Wachnianina.

Sprawozdawca czyta :

§. 50.

Władze polityczne.

Prawa zastrzeżone władzom politycznym postanowieniami odnośnej ustawy gminnej pozostają nienaruszone.

Izba uchwała bez rozprawy §. 50 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

ROZDZIAŁ VI.

Postanowienia karne

§. 51.

Przekroczenia objęte ustawą karną.

Przekroczenia przepisów budowniczych objęte ustawą karną będą dochodzone i karane przez właściwe Sądy.

Izba uchwała bez rozprawy §. 51. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 52.

Inne przekroczenia.

Co do innych przekroczeń przepisów zawartych w tej ustawie służy prawo karania naczelnikowi gminy z dwoma przysiężnymi.

Przekroczenia te karane będą stosownie do stopnia winy i do wynikającego z niej niebezpieczeństwa publicznego grzywną od 2 do 50 koron a w razie niemożności uiszczenia kary pieniężnej, aresztem aż do dni pięciu.

Izba uchwała §. 52. bez rozprawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 53.

Rekursy przeciw orzeczeniom karnym.

Rekursy przeciw orzeczeniom karnym (§. 52.) mają być w terminie dni 14 od dnia doręczenia wnoszone do c. k. Starostwa na ręce naczelnika gminy.

Izba uchwała §. 53. bez rozprawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 54.

Budowy wykonane bez konsensu lub wbrew konsensowi.

Jeśli budowa została całkiem lub częściowo wykonaną bez konsensu lub wbrew konsensowi, względnie bez poprzedniego zawiadomienia (§. 1. ust. 2.), winna Zwierchność gminy natychmiast wstrzymać budowę (§. 45.). Władza powołana do wydania konsensu przeprowadzi następnie czynności wskazane w §. 4 względnie w §. 9. i wyda orzeczenie, czy i o ile wykonana budowa może być pozostawioną, czyli też ma być zmienioną lub zniesioną.

Niezależnie od tego orzeczenia można winnego ukarać w myśl §§. 51. i 52.

Marszałek oznajmia, iż do §. 54. zapisał się do głosu p. Paszkowski, udziela mu głosu.

P. Paszkowski zrzeka się głosu.

Przemawia p. Górski i stawia poprawkę, aby słowo „można“ w drugim ustępie zawarte, zmienić na słowo „należy“.

Izba popiera poprawkę p. Górskiego.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zgadza się na poprawkę p. Górskiego.

Izba uchwała §. 54. wedle wniosku komisji wraz z poprawką p. Górskiego t. j. zmianą słowa „można“ na słowo „należy“ w drugim ustępie tegoż paragrafu zawartego.

Sprawozdawca czyta :

§. 55.

Wykonanie prawomocnych poleceń.

Jeżeli właściciel budynku, pomimo nałożenia kary za niedotrzymanie pierwszego terminu, nie dopełni w drugim przez Zwierz-

chność gminną oznaczonym terminie prawomocnego polecenia władz powołanych do wykonania tej ustawy, Zwierzchność gminna wykona to polecenie na jego koszt stratę.

Izba uchwała §. 55. bez rozprawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

ROZDZIAŁ VII.

Postanowienia co do obszarów dworskich.

§. 56

Zasadnicze postanowienia.

Obszary dworskie tych miejscowości, w których niniejsza ustawa obowiązuje, podlegają również postanowieniom tejże ustawy.

Zakres działania przyznany niniejszą ustawą Zwierzchności i Radzie gminnej, przechodzi na obszarze dworskim na przełożonego tegoż obszaru z wyjątkiem prawa karania (§. 52.), które przysługuje c. k. Starostwu i z wyjątkiem wypadku przewidzianego w §. 57. ustęp 1.

Przemawia p. Romanowicz i wnosi poprawkę następującą do drugiego ustępu:

Na obszarach dworskich wykonywa Wydział powiatowy zakres działania, przyznany niniejszą ustawą Zwierzchności i Radzie gminnej, z wyjątkiem prawa karania (§. 52.), które służy c. k. Starostwu i z wyjątkiem wypadku przewidzianego w §. 57. ust 1.

Od orzeczenia Wydziału powiatowego można wnieść rekurs do Wydziału krajowego, od orzeczenia c. k. Starostwa do c. k. Namiestnictwa w obu wypadkach z terminem 14 dniowym.

Izba popiera poprawkę p. Romanowicza.

Przemawia p. Stadnicki i stawia wniosek formalny, by §§. 56. i 57. wraz z poprawką p. Romanowicza do §. 56, odesłać do komisji administracyjnej z poleceniem by na następnym posiedzeniu uchwałę swą w tym przedmiocie powziętą oznajmiła Izbie.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała powyższy wniosek p. Stadnickiego.

Marszałek wzywa komisję administracyjną, by w myśl zapadłej uchwały jeszcze dziś nad tą sprawą się zastanowiła i przedłożyła opinię swą Izbie na następnym posiedzeniu.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności w sprawie podniesienia mleczarstwa w kraju tudzież o petycji Towarzystwa rolniczego Krakowskiego w sprawie założenia niższej szkoły mleczarskiej w zachodniej części kraju.

Sprawozdawca p. Kraiński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku w nagłówku, a to aby po słowie „szkoły“ zamiast „rolniczej“ umieścić słowo „mleczarskiej“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności dotyczących podniesienia mleczarstwa w kraju.

2. Sejm poleca ponownie Wydziałowi krajowemu, aby sprawę założenia praktycznej szkoły mleczarstwa zbadał, a zapewniwszy sobie poparcie finansowe ze strony Rządu, przedłożył Sejmowi wnioski i to niezawodnie na najbliższej sesji.

3. Sejm wstawi do rubr. XV. budżetu wydatków:

- a) na utrzymanie instruktora, płaca wraz z kosztami podróży . . . 2.250 zł.
- b) na utrzymanie instruktora-adjunkta wraz z kosztami podróży 1.450 „
- c) na urządzenie kursów mleczarskich i na środki demonstracyjne do nauki 1.000 „
- d) na pomocnika instruktora mleczarstwa 300 „

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji głosując nad punktem 1., 2., 3., a), b), c), d), oddzielnie.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności Departamentu I.

Sprawozdawca p. Górski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności Departamentu I. za czas od 30. września 1897 do 31. października 1898 przyjmuje się do wiadomości.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Sprawozdanie komisji solnej o sprzedaży soli w zarządzie Wydziału krajowego.

Sprawozdawca p. Merunowicz nieobecny.

Marszałek oznajmia, iż wobec tego, wraca obecnie do punktu 1 porządku dziennego, którym jest :

Pierwsze czytanie wniosku posła Okuniewskiego w sprawie budowy drogi z Worochochy do Żabiego.

Przemawia p. Okuniewski uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie komisji solnej o sprzedaży soli w zarządzie Wydziału krajowego.

Sprawozdawca p. Merunowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku w punkcie III. wniosku, a mianowicie między słowem „poprawy“ a słowem „ustalenia“ należy dodać „i“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego o sprzedaży soli pod jego zarządem w r. 1898 przyjmuje się do wiadomości.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby wdrożył rokowania z c. k. Rządem o taką zmianę warunków sprzedaży soli pod zarządem kraju, ażeby czas trwania tego układu został na dłuższy szereg lat ustalonym, z odpowiednim także przedłużeniem terminu wypowiedzenia umowy dla stron obu.

III. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby wziął pod rozwagę reorganizację krajowego biura solnego i jego służby pomocniczej, stosownie do obecnego rozwoju tego przedsiębiorstwa krajowego w kierunku poprawy i ustalenia materialnego bytu funkcyjonaryuszów — i odpowiednie wnioski w tej mierze aby przedłożył Sejmowi na najbliższej sesyi.

IV. Poleca się Wydziałowi krajowemu ażeby przyspieszył wciąganie Wydziałów powiatowych do współdziałania w kontroli nad drobiazgową sprzedażą soli w składach filialnych.

Sejm wzywa c. k. Rząd:

1. ażeby przyspieszył decyzję swoją względem oddania Wydziałowi krajowemu istniejących w zachodnich powiatach kraju kolejowych składów soli kamiennej, i w ogóle ażeby przyspieszył sfinalizowanie warunków urzędzenia sprzedaży soli kamiennej w zachodniej części kraju pod zarządem kraju w taki sam sposób, jak jest urządzoną sprzedaż warzonki w 60 powiatach wschodnich — i to z zastrzeżeniem ważności umowy na dłuższy peryod czasu, tudzież z oznaczeniem dłuższego terminu wzajemnego prawa wypowiedzenia jej;

2. ażeby nie urządził projektowanych rządowych składów soli na stacyach c. k. kolei państwowych i w ogóle, ażeby co do urzędzeń, dotyczących sprzedaży soli w salinach, albo po za salinami w obrębie Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskim, działać zechciał w ścisłym porozumieniu z Wydziałem krajowym;

3. co do zmiany formy topek ze stożkowej w kostkową i opakowania dla nich, Sejm ponownie wzywa c. k. Rząd, iżby wykonanie tego żądania przyspieszył;

4. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby rozszerzył eksploatację kałuskich kopalń kainitu i przyspieszył budowę kolei dowozowej z tamtejszych salin do stacyi c. k. kolei państwowej, a całą sprzedaż wyprodukowanego kainitu ażeby poruczył Wydziałowi krajowemu;

5. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby wdroył rokowania z królewskim rządem węgierskim o zniżenie fiskalnych cen soli przedewszystkiem zaś cen soli dla bydła.

Przemawia p. Wójcik i stawia poprawkę, by w punkcie 5. wniosku komisji skreślić słowa „przedewszystkiem zaś cen soli dla bydła“.

Izba popiera poprawkę p. Wójcika.

Przemawia p. Winniczuk i stawia następującą rezolucję 6-tą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd by gospodarzom wiejskim posiadającym bydło, wolno było pobierać surowicę nie tylko tym którzy zamieszkują gminy w których surowica się znajduje, ale i tym którzy sąsiednie gminy zamieszkują w oddaleniu do 8. kilometrów drogi, celem poprawienia paszy, a tem samem podniesienia chowu bydła.

Izba popiera poprawkę p. Winniczuka.

Przemawia p. Karol Dzieduszycki i wnosi następującą rezolucję 7-mą:

Poleca się Wydziałowi krajowemu by zastanowił się nad sposobem opakowania tak soli bydłowej, jako też kainitu“.

Izba popiera poprawkę p. Karola Dzieduszyckiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała punkt I, II, III, IV, bez rozprawy zgodnie z wnioskiem komisji, głosując nad każdym punktem oddzielnie następnie uchwała w osobnem głosowaniu punkty 1, 2, 3, 4 i 5. bez słów „przedewszystkiem zaś cen soli dla bydła“, wreszcie uchwała Izba oddzielnie końcowe 5. punktu, „przedewszystkiem zaś cen soli dla bydła“.

Przemawia p. Niebyłowicz i wnosi poprawkę, by w rezolucyi p. Winniczuka cyfrę „8“ zmienić na „15“.

Izba popiera poprawkę p. Niebyłowca.

Wnioskodawca p. Winniczuk przyjmuje poprawkę p. Niebyłowca do swej rezolucyi.

Izba uchwała rezolucję 6. p. Winniczuka z poprawką p. Niebyłowca na którą p. Winniczuk się zgodził, a następnie uchwała oddzielnie rezolucję 7. p. Karola Dzieduszyckiego.

Marszałek znajmiał iż porządek dzienny został wyczerpany i udziela głosu p. Potoczkiowi, który zgłosił wniosek nagły:

Wniosek nagły

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Dla pogorzalców gminy Muszyny powiatu Nowosądeckiego przeznacza się kwotę 1000 złr. na ręce komitetu ratunkowego w Muszynie jako zapomogę bezzwrotną.

Lwów. dnia 15. marca 1899.

St. Potoczek

Rotter, Średniawski, Olpiński, Barwiński, Karatnicki, Wójcik, Bernadzikowski, Krempa, Styła, Klemensiewicz, Vayhinger, Hamorak, Kulczycki, Dzieduszycki, Z. Skrzyński, Kramarczyk, Szwed, Dąbski, Hupka, Romanowicz, Bojko, Data.

Przemawia p. Potoczek uzasadniając nagłość swego wniosku.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość wniosku p. Potoczka.

Przemawia p. Potoczek uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji budżetowej z poleceniem zdania sprawy na obecnej sesji.

Przemawia p. Bojko pod względem formalnym.

Przemawia p. Romanowicz pod względem formalnym.

Po zamknięciu rozprawy uchwała Izba przekazanie wniosku p. Potoczka komisji budżetowej z poleceniem zdania sprawy na obecnej sesji.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do c. k. Rządu.

I n t e r p e l a c y a
do JW. Pana Komisarza rządowego.

Zważywszy, że w Galicyi podobnie jak w innych krajach koronnych coraz więcej buduje się nowych kolei, zważywszy, że stosunki ekonomiczne i handlowe Galicyi są zupełnie odrębne od innych krajów Monarchii Austryackiej, zważywszy, że ze zniesieniem jeneralnej Dyrekcji kolejowej a utworzeniem Ministerstwa kolejowego, te ostatnie z pożytkiem może tylko sprawować władzę kontrolującą a nigdy administracyjną jak to dzisiaj w znacznej części ma miejsce. Zważywszy, że przy obecnych warunkach Ministerstwo kolejowe zmuszone jest bezpośrednio mieć styczność z każdą Dyrekcją kolei z osobna, a tem samem jest przeciążone sprawami szczegółowemi i w takich warunkach nie może jako ciało kontrolujące w zupełności odpowiedzieć swemu zadaniu. Zważywszy, że zaradzić może tym prawdziwie anormalnym stosunkom utworzenie w Galicyi ciała pośredniczącego między Ministerstwem kol. a pojedynczemi Dyrekcjami kolejowemi naszego kraju. Zważywszy, że Sejm mając dobro kraju na oku uchwałą z d. 21/II 1898 r. wezwał c. k. Rząd aby przystąpił do zmiany organizacji zarządu państwowych dróg żelaznych przez utworzenie krajowej Dyrekcji kolejowej z jak najobszerniejszym zakresem działania. Zważywszy, że prócz wezwania w myśl danego przez Sejm polecenia wystosował Wydział kraj. do l. 55055 w tej mierze odpowiednie pismo do Ministerstwa kolejowego. Zważywszy, wreszcie, że wszelkie starania czynione przez Reprezentację kraju dotychczas nie odniosły pożądanego skutku.

Podpisani zapytują:

Czy i kiedy zamyśla c. k. Rząd w uznaniu potrzeb kraju i słusznych żądań jego Reprezentacji przystąpić do utworzenia krajowej Dyrekcji kolejowej z jak najobszerniejszym zakresem działania.

Lwów d. 15 marca 1899.

Interpelant
Żardecki

Okuniewski, Bernadzikowski, Styła, Wójcik, Zajączkowski, Krempla, Hamorak, Niebyłowicz, Średniawski, Klemensiewicz, Vayhinger, Kadyi, Karol Dzieduszycki, Potoczek, Fruchtmann, Kramarczyk, Zdz. Skrzyński, Szwed, Dworski, Barwiński, Romanowicz, Michalski, Solecki, Kulczycki, Olpiński, Bojko, Słotwiński, Wiśniewski, T. Merunowicz, Warzecha, Data, Trzecieski.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do p. komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a
do JW. Pana Komisarza rządowego!

Z uwagi, że ustawa o zniesieniu prawa propinacyi z d. 22/IV 1889 Dz. u. kr. Nr. 30 w §. 41 postanawia, że preliminarze i zamknięcia rachunkowe funduszu propinacyjnego winny być po sprawdzeniu przez oddział rachunkowy c. k. Namiestnictwa corocznie przedkładane Sejmowi do uchwalenia względnie do zatwierdzenia. Z uwagi, że Sejm krajowy chcąc temu postanowieniu ustawowemu zadość uczynić, musi być dokładnie powiadomionym o podstawach, na których preliminarze i zamknięcia rachunkowe funduszu propinacyjnego się opierają;

Z uwagi, że w tym celu niezbędnym jest dostarczenie Sejmowi kraj. dokładnych informacji o sposobie zarządu funduszem propinacyjnym.

Niżej podpisani zapytują c. k. Rząd krajowy.

1. Czy gotów jest jeszcze w bieżącej sesji sejmowej przedłożyć Sejmowi wykaz poszczególnych dzierżaw propinacyjnych z dokładnem wyszczególnieniem okręgów propinacyjnych, nazwisk dzierżawców propinacyjnych z podaniem wysokości czynszów dzierżawnych wraz z oznaczeniem czasokresu poszczególnych kontraktów dzierżawnych?

2. Czy prawdą jest, że c. k. Dyrekcyja funduszu propinacyjnego dochody tegoż lokuje w instytucjach nie posiadających ustawą przepisane ubezpieczenia pupilarne? i w jakich instytucjach?

3. Czy prawdą jest, że rezerwy funduszu propinacyjnego są używane bez wiedzy Sejmu na obce temu funduszowi cele?!

Lwów dnia 15. marca 1899.

Interpelant
Wójcik

Ostapczuk, Niebyłowicz, Bernadzikowski, Styła, Średniawski, Milan, Bojko, Krempla, Nowakowski, Winniczuk, Szwed, Potoczek, Rotter, Olpiński, Okuniewski, Soleski, Data, Kramarczyk, Klemensiewicz, Żardecki, Warzecha, Słotwiński.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następujące interpelacje do c. k. Rządu.

I n t e r p e l a c y a
do Wys. c. k. Rządu
we Lwowie.

W Łukawicy pow. Limanowski jest osobliwy porządek ludzie rozpojeni przez Żydów, stary wójt również taki sam, urządzuje jednak dalej, bo to jest na rękę żydom, którzy urządzili protest przeciw wyborowi nowego wójta, wiedząc, że ten nie pójdzie im na rękę i będzie tępił pijaństwo.

Czy to Wys. c. k. Rządowi wiadomo?

I dlaczego wójt pijak jest cierpiany?

Lwów d. 15 marca 1899.

Interpelujący
Warzecha

Krempla, Bernadzikowski, Olpiński, Niebyłowicz, Kramarczyk, Szwed, Potoczek, Data, Zdz. Skrzyński, Żardecki, Nowakowski, Winniczuk, Wójcik, Bojko, Styła.

I n t e r p e l a c y a
do Wys. c. k. Rządu
we Lwowie

Od roku 1892 prowadzi gmina Szczyrzyc spór z obszarem dworskim a względnie z konwentem OO. Cystersów o wykonywanie policyi targowej i targowicę z powodu, że c. k. Starostwo w Limanowy wydało w tej sprawie rezolucyę dla gminy nie przychylną, wniosła gmina rekurs do c. k. Namiestnictwa, c. k. Namiestnictwo również rezolucyę c. k. Starostwo zatwierdziło, gmina wniosła znowu rekurs do Wys. Ministerstwa.

Wysokie c. k. Ministerstwo tak c. k. Starostwo, jak c. k. Namiestnictwo orzeczenie wniosło i przychyliło się na korzyść gm. Szczyrzyc.

Starostwo chcąc nadal utrzymać konwenę w wykonywaniu policyi targowej odmówiło tejże gminie w tej sprawie wykonywania policyi.

Gmina wniosła rekurs do Wys. Namiestnictwa przez c. k. Starostwo w Limanowej do L: 7547. 1897 r., ponieważ niniejszy rekurs dotąd nie został załatwiony przeto podpisani zapytują Wys. c. k. Rząd.

Dlaczego ta sprawa dotąd nie została załatwioną?

Lwów d. 15 marca 1899.

Interpelujący
Data

Okuniewski, Niebyłowiec, Winniczuk, Olpiński, Krempa, Warzecha, Bojko, Bernardzikowski, Styła, Wójcik, Szwed, Kramarczyk, Potoczek, Żardecki.

I n t e r p e l a c y a
do Wgo Pana Komisarza rządowego.

Jedynem połączeniem Sambora przez Staremiasto z Turką jest droga rządowa ku Węgrom na Ursok prowadząca.

Droga ta, jak długo prowadzi doliną Dniestru, jest równą, wcale nie górzystą. —

Od Rozłucza ale począwszy ku Turce droga ta 142 km. długa prowadzi samemi górami, niekiedy godzinę jazdy w górę, tyleż na dół i zaraz znów na taką samą górę do Turki, gdzie się zjeżdża ze stromej góry w dół wprost na most przez rzekę Jabłonkę.

Jadąc drogą tą nawet lekkim zaprzęgiem nie może być człowiek pewnym swego życia i mienia, gdyż lada chwila przy najmniejszej nieuwadze może się znaleźć z niebotycznej góry w nurtach rzeki Stryja, kilkadziesiąt sążni w dole płynącego.

Z większem niebezpieczeństwem odbywają się jazdy z ciężarami, gdzie pod górę zaledwie trzy pary brykarskich koni wóz uciągnąć mogą, — było też wiele wypadków nieszczęść tak potłuczenia ludzi jak i koni — i rozbicia ciężarów, artykułów żywności, które miasto Turka i cały powiat wyłącznie ze Sambora pociągać musi.

Niebezpieczeństwem zaś nad wyraz jest jazda tą drogą w czasie gołoledzi, co się w górach kilka razy przez zimę za lada odwilżą powtarza a podczas zawieji i zasp śnieżnych komunikacya Turki ze światem zupełnie ustaje, gdyż nawet i poczta nie kursuje.

Zaznaczyć należy, że droga obecnie tak niebezpieczna a nader kosztowna, co do utrzymania łatwo może być przełożoną dołami od Rozłucza przez Jaworę i doliną Stryja aż do samej Turki i droga ta byłaby znacznie krótszą już przez samo ominięcie pięciu niebotycznych gór.

Sprawa ta była w obec Wysokiego Sejmu i Rady państwa w r. 1892 poruszoną przez posła p. Konstantego Teliszewskiego sposobem interpelacyi do Reprezentanta rządowego — wskutek której Wysoki c. k. Rząd zarządził trasę nowej drogi dołami, którą to trasę emerytowany inżynier ze Stryja w r. 1894 i 1895 wykonał, lecz niestety wszystko się na tem skończyło.

Zapytuję przeto Wielm. Pana Komisarza rządowego w jakim stadyum znajduje się obecnie ta żywotna i piekająca dla po-

wiatu Turczańskiego sprawa tudzież czy i kiedy wejdzie w wykonanie projektowane przełożenie drogi rządowej z Rozłuczna na Jaworę i dalej doliną rzeki „Stryj“ do Turki.

Interpelujący
Osuchowski

Białański, Sala, Schnell, Cielecki, Kosthein, Warzecha, Szwed, Data, Karol Dzieduszycki, Potoczek, Żardecki, Trzeciecki, Stecki, Borkowski, S. Niezabitowski.

I n t e r p e l a c y a

do JWgo Pana Komisarza rządowego
w sprawie stosunków szkolnych w powiecie
Brzozów.

W czerwcu 1898 r. zachorował ciężko nauczyciel Karol Mielnik w Jabłonicy polskiej pow. Brzozów. Na czas słabości powierzyła Rada szkolna okręgowa w Brzozowie naukę p. Jadwidze Pieleckiej, prywatnej nauczycielce miejscowego dzierzawy dóbr p. Aleksandra Lipomona.

Ponieważ z początkiem roku szkolnego 1898/9 udzielono p. Karolowi Mielnikowi urlopu do 1. grudnia 1898. przeto i w tym czasie w szkole prowadziła naukę p. Jadwiga Pielecka. Z dniem 1. grudnia 1898 r. objął p. Karol Mielnik napowrót naukę. W tym czasie rozpięła Rada szkolna okręgowa w Brzozowie konkurs na stałe obsadzenie kilku posad nauczycielskich a między tymi i w Jabłonicy polskiej. Podała się na nią p. Jadwiga Pielecka i rzeczywiście otrzymała ją, pomimo, że brakło jej warunków konkursem oznaczonych, mianowicie nie posiadała kwalifikacyi do nauki języka ruskiego, obowiązanej w tej szkole.

Inspektor okręgowy p. Winogrodzki wystawił jej jak najlepsze polecenie mimo owego braku i mimo, iż w czasie jej tymczasowego nauczania ani razu szkoły nie wizytował, a więc ani skutku ani sposobu jej nauczania nie znał.

Ale posadę w Jabłonicy polskiej mogła p. Pilewska objąć dopiero z dniem 1. lutego

1899. gdyż do tego czasu naukę miał sprawować p. Karol Mielnik. Aby zaś nie miała p. Pilewska przerwy w służbie zawodowej zasuspendowano w sąsiedniej gminie Haczów tymczasową nauczycielką p. Wandę Hodyńską, która tam obowiązki nauczycielki pełniła, aczkolwiek nie posiadała egzaminu kwalifikacyjnego ku powszechnemu zadowoleniu. Stwierdził to sam pan inspektor Winogrodzki, wystawiając jej pisemny dekret pochwalny,

Dodać trzeba że p. Hodyńska pełniła już kilka lat obowiązki nauczycielskie w tym okręgu brzozowskim, a właśnie teraz miała zdawać egzamin kwalifikacyjny.

Na rozpaczliwe położenie p. Hodyńskiej postanowiono, aby ona jeszcze przez gruzdzień uczyła, a płacić jej miała za to p. Pielewska.

Dnia 16. grudnia 1898 wizytował inspektor p. Winogrodzki szkołę w Jabłonicy polskiej. Nazajutrz zabrał p. Pielecką na furę i razem pojechali do Haczowa, gdzie ją przed szkołą pozostawił, a sam pojechał na chwilę do ks. Forysia, w tym samym dniu na krótki czas przyszedł wizytować szkołę i oczywiście zastał swą towarzyszkę podróży przy nauce. Formalności stało się zadość p. inspektor złożył sprawozdanie, że p. Pielecka wzorowo pełni obowiązki nauczycielki w Haczowie.

P. Hodyńska wniosła przez Radę szkolną okr. w Brzozowie podanie do Rady szkolnej okręgowej w Krośnie o nadanie jej tam posady. Mając p. inspektor Winogrodzki jej podanie w ręku był panem jej życia lub zniszczenia, dlatego nawet zadość uczynienia żadnego szukać nie mogła, aby nie pogniewać p. inspektora Winogrodzkiego przy wystawieniu świadectwa.

Nauczyciela p. Karola Mielnika, posiadającego egzamin kwalifikacyjny i 10 lat pracy w zawodzie nauczycielskim, pomimo iż posiadał wymogi wszelkie, aby być stabilizowanym na posadzie w Jabłonicy pol-

skiej przerwano do Ulanicy w pow. brzozowskim zdala od większych miast i kolei itp.

Tak więc dla wygody mniej zasłużonego traci więcej zasłużony.

W Haczowie po usunięciu p. Hodyńskiej, dla p. Pielekiej, gdy ta ostatnia obecnie w Jabłownicy otrzymała posadę, został jeden nauczyciel i w obec wielkiej liczby dziatwy szkolnej (gmina liczy przeszło 3000 mieszkańców) nauka odbywa się partjami co drugi albo trzeci dzień. — Tak więc przez protekcję p. inspektora Winogrodzkiego dla pani Pileskiej, przerwano chorego nauczyciela Mielnika, pozbawiono chwilowo służby i środków do życia p. Hodyńską. gminę Haczów pozbawiono wytrawnej nauczycielki, a obecnie odebrano dziatwie szkolnej w Haczowie sposobność prawidłowej nauki.

Dodać trzeba, że p. Pileska w Jabłownicy polskiej sama rzadko uczy, zajęta nauką prywatną dziećmi p. Lipomona, a w szkole wyręcza się pomocnikami coraz to innymi.

Podobne stosunki muszą spowodzić zniechęcenie pośród nauczycielstwa, a pośród ludności zastój nauki szkolnej.

Zapytujemy tedy, czy stosunki te wiadome są c. k. Radzie szkolnej krajowej i czy zechce zarządzić stosowne środki, aby podobnym niewłaściwościami na przyszłość zapobiedz.

Interpelant:
Milan

Bojko, Wójcik, Krempa, Styła, Winniczuk, Niebyłowiec, Nowakowski, Dr. Olpiński, Ostapczuk, Potoczek, Data, Warzecha, Kramarczyk, Szwed, Klemensiewicz, Okuniewski.

Marszałek oznajmia, iż interpelacye te udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następujące interpelacye do c. k. Rządu.

Interpelacya

do c. k. Rządu krajowego.

Jak świadczy załączone pod /- pismo c. k. Starostwa w Żółkwi do g. k. proboszcza w Batiatyczach, nie przestają c. k. Starostowie zmuszać urzędów parafialnych do przyjmowania pism urzędowych w języku polskim, chociaż wedle rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. czerwca 1869 urzędy parafialne nie są urzędami cesarsko-królewskimi. (Landesfürstliche Behörden).

Zapytujemy c. k. Rząd krajowy, jakie on stanowisko zajmuje w tym względzie, jak interpretuje powyższe rozporządzenie ministeryalne i jak zamierza ochronić społeczeństwo ruskie tudzież urzędy parafialne gr. k. przed nieposzanowaniem ich praw językowych przez c. k. Władze powiatowe?

Lwów dnia 15. marca 1899.

Interpulujący:
Dr. Okuniewski w. r.

Wachnianin, Ochrymowicz, Kulczycki, Dr. Sawczak, Barwiński, Ostapczuk, Niebyłowiec, Winniczuk, Karatnicki, Zajączkowski, Hamorak, Nowakowski, Mandyczewski, Dr. Olpiński.

L. 434. Do Wiel. Księdza Włodzimierza Czechowicza gr. kat. proboszcza jako prowadzącego księgi metrykalne w Batiatyczach. — Urząd parafialny jako metrykalny w Batiatyczach zawezwany przez Sąd powiatowy oddział I. w Kamionce strumiłowej, o wydanie metryki chrztu Wasyla Greniucha syna Fedka i Maryi rodem z Zubów-mostu religii gr. kat. lat 68 mającego w sprawie karnej tegoż Wasyla Greniucha, odmówił wydania metryki z tego powodu, że odezwa tutejszego sądu była pisaną po polsku nie po rusku. Ponieważ wedle obowiązujących ustaw, mianowicie rozporządzenia Ministerstwa z 5. czerwca 1869 l. 2351. językiem urzędowym jest język polski i uchwalane na soborczykach przez ruskie duchowieństwo postanowienia, by na polskie odezwy nie odpowiadać, powagi

ustawy zachwiać nie mogą, przeto wzywam niniejszem Wiel. Księdza jako prowadzącego księgi metrykalne, aby powołanej na wstępie odezwie c. k. Sądu powiatowego w Kamionce strumiłowej oddział I. w sprawie wydania odnośnej metryki bezwzględnie i bezwarunkowo uczynił zadość i doniósł o tem c. k. Starostwu. W razie niezastosowania się ze strony Wiel. Księdza do niniejszego rozporządzenia delegowanym będzie z ramienia tutejszego c. k. Starostwa i na koszt Wiel. Księdza c. k. urzędnik celem sporządzenia na miejscu żadanego przez sądowe władze wyciągu metrykalnego.

Żółkiew dnia 11. lutego 1899.

C. k. Radca Namiestnictwa i Starosta
Szumlański w. r.

Interpelacya

do WP. Komisarza rządowego.

Dnia 10. lutego 1899 przyjechał na rozkaz c. k. Starosty koncepista Wiszniewski z c. k. oficyałem podatkowym p. Reichem *wraz z żandarmem z nalożonym bagnetem*, zarekwirowanym umyślnie w tym celu z c. k. posterunku w Starem Mieście, na obrachowanie Wielebnego ks. Jana Jaworskiego, proboszcza w Strzelbicach co do pieniędzy szkolnych. Celem większego poniżenia księdza ruskiego w oczach parafian powołano jeszcze i naczelnika gminy. Żandarma postawiono na patrolu koło mieszkania, a sami weszli do pokoju.

Jednak szkontrum pieniędzy szkolnych zawiodło, pokazało się bowiem, że Wielebny ks. Jaworski nie tylko dobrze się opiekuje mieniem gminnem, ale przeciwnie do tego grosza szkolnego dołożył jeszcze gotówką swoich 5 zł. w. a., nie wliczając już częstych, bezpłatnych jazd w sprawie tego grosza szkolnego. Gdy W-ny ks. Jaworski z tryumfem wyszedł z pod tego wymierzonego strzału, a oburzony do żywego tem postępowaniem, udał się natychmiast do c. k. Starostwa w Starem Mieście, by o tej sprawie się poinformować, to tam

z ust c. k. kierownika Starostwa, p. Ricciego dostał taką odpowiedź:

„Proszę poruszyć niebo i ziemię, ja się niczego nie boję, ja wytłumaczę się nawet przed samym Najjaśniejszym Panem. Albo ja sobie, albo komuś kark skręcę.“

Podpisani zapytują przeto Wysoki c. k. Rząd: czy znanym mu jest poniżający sposób postępowania c. k. Starosty w Starem Mieście, pana Ricciego, wobec duchowieństwa ruskiego?

Co zamierza Wysoki c. k. Rząd zarządzić, ażeby takie nietaktowne postępowanie organów rządowych tak często się nie powtarzało?

Lwów dnia 15. marca 1899.

Interpelujący;
Bazyli Niebyłowicz w. r.

Hamorak, Kulczycki, Dr. Sawczak, Barwiński, Data, Kramarczyk, W. Szwed, Warzecha, Potoczek, Krępka, Winniczuk, Nowakowski, Dr. Bernadzikowski, Bojko Ostapczuk.

Interpelacya

do p. Komisarza rządowego.

Przy wyborach gminnych w Kołokolinie dnia 15/3 1898 ogłosił Komisarz p. Albert, że proboszcz tejże miejscowości nie ma prawa do głosowania, a tem samem nie jest wybieralnym, gdyż jeszcze nie odebrał gruntu erekcyonalnego. A ponieważ przez poprzednich 6 lat rozgrabiono mienie gminne, co stwierdził przybyły tam na lustrację w swoim czasie lustrator powiatowy, przeto gmina położyła na serce nowo wybranej Radzie, by starego pisarza usunąć, a natomiast wybrać miejscowego proboszcza na pisarza, żeby ten pomógł zaprowadzić już raz porządek w gminie. I rzeczywiście pomimo pressyi ze strony c. k. Starostwa wybrano proboszcza pisarzem 10 głosami przeciw 1. Tymczasem c. k. Starostwo w Rohatynie neguje uchwałę Rady gminnej i narzuca jej starego pisarza, naznaczając

mu pensję w kwocie 80 zł. w. a., wbrew uchwale Rady gminnej, na mocy której pi-sarz miał pobierać tylko 40 zł. w. a.

W skutek tego zapytuję p. Komisarza rządowego :

1) W jaki sposób usprawiedliwi postępek p. Alberta, jakoby instytuowany probeszcz nie miał prawa głosowania przy wyborach gminnych ?

2) Jakiem prawem śmie c. k. Starostwo negować uchwały Rady, zmierzające niezawodnie do ekonomicznego podniesienia gminy ?

Lwów dnia 15. kwietnia 1899.

Interpelujący :

Dr. Okuniewski w. r.

Nowakowski, Hamorak, Winniczuk, Kulczycki, Żardecki, Kramarczyk, Potoczek, Data, Styła, Ostapczuk, Krempa, Bojko, Średniawski, Dr. Bernadzikowski.

Interpelacya

do Pana Komisarza rządowego.

Zwierzchność gminna we wsi Dobra, w powiecie jarosławskim, ukonstytuowała się jeszcze 31. grudnia 1898, wybrawszy wójtem Ołecha Łepecha.

Starostwo jarosławskie z niewiadomego powodu unieważniło to ukonstytuowanie się, jakkolwiek do tego nie jest kompetentne, zawiadomiło o tem tylko interesowanego starego wójta Wasyla Żuza, a ten rządzi sobie wsią dalej, jak gdyby to on był nowo wybranym wójtem.

Dopuszcza się przytem różnych nadużyć i mści się na gminie. Starostwo nie chce temu zaradzić i umyślnie toleruje stan bezprawny.

Zapytujemy c. k. Rząd, czy nie raczy on wglądnać w tę sprawę i przywrócić we wsi Dobra stan prawny ?

Lwów dnia 15. marca 1899.

Interpelujący :

Dr. Okuniewski w. r.

Nowakowski, Hamorak, Winniczuk, Ostapczuk, Kulczycki, Kramarczyk, Potoczek, Data, Krempa, Bojko, Dr. Bernadzikowski, Styła, Średniawski, Żardecki.

Interpelacya

do Pana Komisarza rządowego.

We wsi Kociubińcach jeszcze przed półtora rokiem odbyły się nowe wybory do Rady gminnej. Członkowie gminy nie mogą się doczekać rozstrzygnięcia protestów do dnia dzisiejszego, a tymczasem c. k. Starostwo husiatyńskie zasuspendowało zagonego wójta Dmytra Dmytrowa za to, że nie był panu Staroście powolnym przy ostatnich wyborach do Rady Państwa, i jakkolwiek delegat Wydziału krajowego, Wronowski, przeprowadziwszy lustrację, uznał byłego wójta Dmytra Dmytrowa za całkiem niewinnego i uczynił wniosek na restytucję tegoż w urzędowaniu, to jednak pan Starosta tego nie słucho, zagonego wójta nie restytuuje.

Za to utrzymuje pan Starosta husiatyński w urzędowaniu zastępcę wójta, Franka Skubskiego, hulakę i pijaka, za którego urzędowania przepadło już z kasy gminnej 1000 złr. a nadto poprzepadały z kancelaryi gminnej zagrabione ruchomości włościańskie, a zastępca wójta zamiast pokryć tę szkodę ze swojej kieszeni, bierze pieniądze z kasy gminnej.

Jakkolwiek władze powiatowe o tem wszystkim wiedzą, to jednek milczą i przyglądają się marnowaniu majątku gminnego, nadto pan Starosta widocznie proteguje rozpustę i pijaństwo, byle tylko dogodzić swojej zawziętości za wybory względem byłego wójta Dmytra Dmytrowa.

Zapytujemy c. k. Rząd, jak on usprawiedliwi takie postępowanie Starostwa husiatyńskiego? Czy zamierza on przywrócić stan prawny w gminie Kociubińcach, i jak

myśli zapobiedz marnowaniu majątku gminnego?

Lwów, dnia 15. marca 1899.

Interpelujący:

Dr. Okuniewski w. r.

Nowakowski, Hamorak, Winniczuk, Kulczycki, Styła, Ostapczuk, Kramarczyk, Potoczek, Data, Krempa, Bojko, Dr. Bernadzikowski, Średniawski, Żardecki.

I n t e r p e l a c y a

do P. Komisarza rządowego!

Jeszcze w dniu 27. września 1898 wybrała sobie Rada gminna w Uhelnie, w powiecie Stryjskim, nowego wójta. Pan Starosta Stryjski niechce jednak zawezwać tego wójta do złożenia przyrzeczenia i wstrzymuje go od objęcia urzędowania pod pretekstem, że jemu (Starości) aktów wyborczych jeszcze nie przedłożono.

Akta te jednak zaraz drugiego dnia po wyborach zaniósł p. nauczyciel i macher

wyborczy Chruszczewski Panu Hrabieму Dzieduszyckiemu.

Zapytujemy Wysoki Rząd, czy zniewoli on Starostwo Stryjskie do ostatecznego załatwienia sprawy wyborczej we wsi Uhelnie. Kiedy już raz Starostwo Stryjskie dopuści nowo wybranego wójta w Uhelnie do urzędowania?

Lwów, dnia 15. marca 1899.

Interpelujący:

Dr. Okuniewski w. r.

Nowakowski, Hamorak, Winniczuk, Ostapczuk, Kulczycki, Żardecki, Dr. Bernadzikowski, Styła, Kramarczyk, Potoczek, Data, Krempa, Bojko, Średniawski.

Marszałek oznajmia, iż interpelacye te udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, zaznaczając następne na dzień 16. marca 1899 roku, godzina 10 rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2. min. 30 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Andrzej Potocki w. r.

Stanisław Niezabitowski w. r.